GARMER & THESINGER EXPRESS

Maandelijks Nieuwsblad voor Garmerwolde, Thesinge en omstreken

44e jaargang - augustus 2018

Geschiedenis rechtgezet, de waarheid achterhaald

Het is alweer enige tijd geleden, maar op zaterdag 26 mei vond in de kerk van Garmerwolde onder grote belangstelling de presentatie plaats van het boek 'Achterhaalde waarheden', geschreven door Jan Werkman uit Garmerwolde. Een lijvig boekwerk van 692 pagina's met als ondertitel 'Oorlogsdocumentatie en geschiedvervalsing in Nederland'.
Na 42 jaar is het eindelijk gelukt om het boek uit te brengen. Er gingen jaren van onvermoeid zoekwerk en vasthoudendheid aan vooraf.

Jan Werkman, Jitske Kingma en Sanne Werkman (foto Sieb-Klaas Iwema)

Het begon allemaal in oktober 1976 met de presentatie door professor L. de Jong van een lijvig rapport van 1683 bladzijden over het oorlogsverleden van Friedrich Weinreb; het zogenaamde Weinreb-rapport. Weinreb stond tot dan toe bekend als iemand die joden hielp in de Tweede Wereldoorlog.
Jan kon het rapport niet geloven. 'Ik had Weinreb leren kennen als een integer persoon en achtte hem heel hoog. In oktober 1976 bleek de man opeens een oorlogsmisdadiger van het grootste formaat te zijn, een verrader van onderduikers en een fantast die slechts leugens en verdachtmakingen over anderen had verteld in zijn memoires. Dat stond in een dik en moeilijk te volgen rapport. Ik bestudeerde het rapport en ontdekte dat het slechts beweringen waren, nauwelijks onderbouwd met noten. Hoe zat het met het waarheidsgehalte?'
Jan besloot op onderzoek uit te gaan en bracht talloze bezoeken aan archieven en bibliotheken. Dat moest allemaal naast zijn werk als onderwijzer gebeuren. Als ze ergens op vakantie waren, dook hij in de archieven. Sterker nog: het vakantiedoel van het gezin werd aangepast aan zijn zoektocht.

Alleen beweringen, geen bewijzen
Jan: 'De verhalen die ik van A.J. van der Leeuw, een van de auteurs van het rapport, tegen kwam waren alleen maar beweringen waar niets van klopte. En dat van een gerenommeerd historicus, in dienst van het RIOD (Rijksinstituut voor Oorlogsdocumentatie). Toen ik Van der Leeuws eigen oorlogshouding en -daden in 1999 bij het RIOD aanhangig maakte, kreeg de man nota bene opdracht om zijn eigen oorlogsverleden te onderzoeken! En deels te herschrijven...
Het rapport was niet openbaar. Na lang aandringen en onder strikte geheimhouding mocht ik het slechts 14 A4'tjes tellende geschrift - zonder bewijzen en met de goedkeuring van het RIOD - inzien. Maar niet wereldkundig maken.
In het jaar 2000 heb ik een poging gedaan om Weinreb te rehabiliteren, maar toen had ik niet genoeg bewijzen en werd ik weggehoond. De hoge heren zaten niet te wachten op mijn ontboezemingen!'
Maar Jan beet zich vast en zette door. Hij kon het niet verdragen dat iemand zo oneerlijk werd beschuldigd. Hij sprak met nabestaanden en betrokkenen, worstelde zich door stapels documenten en verzamelde het ene bewijs na het andere.

Familieproject
Bewijzen zoeken is één. Maar het dan ook nog in een logisch en leesbaar verhaal opschrijven, is van een andere orde. Zijn dochter Sanne schoot hem te hulp en zodoende werd het een echt familieproject. Sanne: 'Het is mijn vaders oudste kind. Mijn zus is van 1978, in 1976 werd het Weinreb-rapport gepresenteerd. De gesprekken gingen bij ons thuis altijd over theologie en het boek. Ik heb geholpen de boel te ordenen, geprobeerd overzicht en lijn aan te brengen in de talloze gegevens en documenten. Er komen veel personen in het boek naar voren, het ene antwoord roept de volgende vraag op. Wat heb je nodig als je het boek leest? Je zit er zo in en

het is voor jou allemaal vanzelfsprekend, maar ervaart de lezer dit ook?'
Het viel nog niet mee om een uitgever te vinden, niemand wilde zijn vingers eraan branden. Uiteindelijk vond Jan gehoor bij Jitske Kingma van uitgeverij Elikser in Leeuwarden.

Drie maanden later…
We zijn nu drie maanden verder; ik ben bijna op de helft van het boek. En diep onder de indruk van de gedegen wijze waarop Jan alles heeft uitgezocht en gedocumenteerd. De familie Werkman krijgt veel leuke reacties van mensen die het boek hebben gelezen. Van personen die bij de presentatie aanwezig waren tot volslagen onbekenden, van heel inhoudelijk, dankbaar tot emotioneel. Ook de kinderen van Friedrich Weinreb zijn blij dat het boek er eindelijk is en de geschiedenis van hun vader is rechtgezet.
En Reinder Tuitman uit Middelstum plaatste een positieve boekbespreking in de Protestantse Kerkbode, de weekkrant voor alle PKN-gemeenten in de provincie Groningen. Er kwam tot dusver één boze reactie: van een oud RIOD-medewerker, bestaande uit een scheldkanonnade over Weinreb. Geen woord over het boek zelf, dat had hij niet eens gelezen!
Verder nog niets. Dat hadden ze ook niet verwacht: het is vakantie en het is geen boek dat je snel even leest.
Wordt vervolgd?

Hillie Ramaker-Tepper

Veel mensen toonden belangstelling (foto Sieb-Klaas Iwema)

OOG-TV bezoekt Thesinge

Donderdagmiddag 12 juli mocht ik met een journaliste / cameravrouw een wandeling maken door ons mooie dorp Thesinge. OOG-TV maakt een programma waarin een beeld wordt geschetst van de dorpen van de gemeente Ten Boer. Met ingang van 2019 maken wij - net als Haren - deel uit van de gemeente Groningen en met dit programma presenteert OOG-TV ons aan de stad. Wat zijn de mooie plekjes, wat zijn de verhalen, wat is de geschiedenis voor zover bekend? Dat was de opzet van deze middag.

Beginpunt was de Kloosterkerk. Zoals bekend is daar genoeg over te vertellen. De stichting in de 12e eeuw, de afbraak in de 17e en 18e eeuw, de restauratie van 1973, orgel, klok en preekstoel en natuurlijk de sarcofaagdeksels in het baarhuisje. Zelfs Hathebrand, de mogelijke stichter van de kerk, kwam nog even ter sprake.
Loop je door de Kapelstraat, dan gaat het over de contouren in het wegdek, het voormalige huiskamercafé, de pastoriewoning, de onderwijzerswoning en de oude school.
Alles heeft een verhaal. Wist u bijvoorbeeld dat de Kloosterkerk ooit 42,5 meter lang was? De Luddestraat - naamgever was ooit Ludde Havenga/Havinga - met zijn voormalige slagerij, bakkerij en schuurtjeskerk voert ons langs de Brijventer en het begin van de Bakkerstraat.
We staan stil bij de oude smederij en het gedenkteken van Hendrik Ridder. We hebben het over de basisschool, de voormalige hoofdmeesterswoning daar tegenover en de Gereformeerde Kerk die inmiddels is overgedragen aan Stichting Oude Groninger Kerken.
Vanaf de brug en daarna De Dijk hebben we een prachtig uitzicht op de Kloosterkerk en praten we over bedrijvigheid van vroeger en nu in het dorp. Veel is verdwenen, denk aan de diverse winkeltjes en bedrijfjes, maar daarvoor in de plaats is er ook veel bedrijvigheid teruggekomen. Misschien niet zo zichtbaar, maar het is er wel degelijk.
Via Moeshorn kijken we naar dat intrigerende weiland achter de molen met zijn dubbele wallen en hebben het over het bodemonderzoek door de studenten van de Rijksuniversiteit Groningen; het zoeken naar de overblijfselen van het klooster Germania.
We hebben ongeveer anderhalf uur gewandeld, gepraat en stilgestaan bij veel van wat ons dorp ons biedt. Je maakt keuzes, dus niet alles komt aan bod. Het zij zo.
De uitzending is gepland voor oktober van dit jaar.

Haye van den Oever

Haye laat het mooie Thesinge zien (foto Wolter Karsijns)

Jantje Ypey – de laatste rommelmarkt...

Al jarenlang is Jantje Ypey (73) uit Sint Annen de drijvende kracht achter de jaarlijkse rommelmarkt van voetbalvereniging GEO. De laatste jaren begon ze voorzichtig na te denken over het juiste moment om te stoppen. En al valt dat stoppen haar moeilijk, ze is er nu zeker van: dit jaar wordt de laatste keer.

Op en top handelsvrouw

De koffie staat klaar als ik op een bloedhete dag in augustus aanschuif aan de tuintafel. Met een plak zelfgebakken cake verleidelijk op het bordje ernaast. Bij vv GEO is de cake van Jantje zeer geliefd. Ze brengt er vaak een naartoe als ze weet dat er een vergadering is, een klus geklaard wordt of zo maar. 'Ik mag graag iets geven. Dat heb ik van mijn moeder.'

Het is niet het enige dat ze van haar moeder heeft, blijkt in de loop van haar verhaal. In het huis aan de Hoofdweg in Sint Annen waar ze nu met haar man Marten woont, dreef haar moeder vroeger een winkel. Wat ze daar verkocht? 'Je kunt beter vragen wat ze niet verkocht', lacht Jantje. 'Het was vooral een levensmiddelenzaak. Maar ze verkocht ook allerlei andere spullen, van breiwol tot korsetten, van drogisterijartikelen tot tabak. Als de klant rode wol wilde en ze had die niet, dan zorgde ze dat de klant de volgende dag die rode wol kreeg. Kon iemand de rekening niet meteen betalen, dan gaf ze uitstel van betaling. Winkelsluiting, daar deed ze niet aan. De landarbeiders kwamen 's ochtends vroeg voor ze naar de boer gingen al langs voor shag. Ze stond dag en nacht voor de mensen klaar. Ze was op en top handelsvrouw.'

'Ik zag mijn moeder altijd maar werken, altijd maar 'knoeien' zoals ik dat noemde. Ik werd zelf ook vaak ingeschakeld. En toen ik na de lagere school naar de huishoudschool in de stad ging, moest ik na schooltijd vaak bestellingen bij groothandels ophalen voor mijn moeder. Dan stapte ik bepakt en bezakt in de bus naar huis.'

Jantje heeft na haar opleiding haar moeder geholpen in de winkel, terwijl ze 's avonds een coupeuse-opleiding volgde. Eenmaal getrouwd ging ze met haar man wonen in het huis achter de winkel en zette ze de winkel nog vijf jaar voort. 'In 1974 ben ik gestopt met de winkel: ik had inmiddels een gezin met drie kinderen en nog veel andere bezigheden. Maar ik miste het contact met de klanten, het omgaan met allerlei mensen, wel.'

Nooit spullen weggooien

'Toen ik nog jong was, leek me zo'n winkel maar niets. Altijd maar klaar moeten staan voor een ander. Maar toen ik wat ouder werd, keek ik daar toch anders tegenaan. Handel heeft mij toch altijd geboeid. En spullen weggooien, dat is het laatste wat je doet, ook dat heb ik van thuis meegekregen. Doordat Marten lid was van vv GEO hoorde ik dat de club wel wat geld kon gebruiken. Ik was toen al meer dan dertig jaar betrokken bij de rommelmarkt in Sint Annen die daar werd gehouden voor de schoolbus. Zoiets wilde ik ook voor vv GEO gaan doen, want ik voel een warme band met de club. Ik vind het echt een familieclub, we staan er met elkaar in goede en slechte tijden.'

Het begon met een kraam met zelfgemaakte spullen op de braderie die toen nog tijdens de jaarlijkse Feestweek in Garmerwolde werd gehouden. En op zeker moment was daar de jaarlijkse rommelmarkt. In welk jaar dat was, weet Jantje niet meer precies. Maar in haar boekje waarin ze de administratie van de rommelmarkt bijhoudt, staat als eerste jaar 2003. De opbrengst was toen 540 euro. Er is in de loop duidelijk een stijgende lijn te zien, tot bedragen ruim boven de duizend euro.

Het was geweldig

Zoals vroeger de winkel van haar moeder het hele woonhuis in beslag nam op een kleine eethoek na, zo vult ook het huis van Jantje en Marten zich in de aanloop van de rommelmarkt met spullen. In een kamertje boven liggen al 150 prijzen klaar voor het Altijd-prijs-spel, in de garage en het strijkkamertje staan dozen vol met ingebrachte spullen. 'Mijn man is blij dat ik stop, dan krijgen we tenminste weer ruimte in huis, zegt hij. Maar dat meent hij niet echt hoor. Ik had me voorgenomen dit tien jaar te doen, het zijn er meer geworden. Nu wil ik op tijd stoppen, voordat het echt niet meer lukt. En dit is het moment. Ik heb het geweldig gevonden. Ik heb het zeker niet alleen gedaan, we hebben met elkaar een perfecte organisatie. Ik wil dan ook alle mensen die hebben meegewerkt heel erg bedanken.'

Het zit in het beestje, zoals ze zelf zegt. Dus een beetje handelen, dat blijft Jantje wel doen. Als ze in de toekomst wat mooie spulletjes tegenkomt, dan gaat ze die op een of andere markt verkopen. De opbrengst is dan natuurlijk voor vv GEO. En wat de GEO-rommelmarkt betreft: als iemand het stokje wil overnemen, dan is Jantje altijd bereid om met raad en daad te helpen.

Anne Benneker

Rommelmarkt

Het woord rommelmarkt dekt de lading eigenlijk niet helemaal, want er is meer. Er zijn natuurlijk allerlei prullaria te koop. Daarnaast vind je er ook heel bruikbare spullen, boeken en speelgoed, bloemstukjes en zelfgemaakte artikelen. En dat allemaal voor een prikje. Grote publiekstrekker is altijd het speciale hoekje met curiosa. De kenners en mensen die vlooienmarkten afstruinen stormen daar altijd het eerst op af. Een succesnummer is ook het Altijd-prijs-spel: je koopt een envelop met daarin een nummertje dat correspondeert met een prijsje op de grote prijzentafel.

De laatste rommelmarkt is vrijdag 5 oktober in de gymzaal en het clubhuis aan de W.F. Hildebrandstraat in Garmerwolde. Om 18.30 uur gaan de deuren open. Ruim voordat de deuren opengaan, staat er altijd een groep handelaren. Dus kom op tijd en sla uw slag!

Oproep! Hebt u nog bruikbare spulletjes, in goede staat, die op de rommelmarkt verkocht kunnen worden (géén witgoed of meubels)? Ook prijsjes voor het Altijd-prijs-spel of relatiegeschenken zijn welkom! Bel met Jantje Ypey, 050 302 17 14.

U kunt uw spullen ook inleveren bij het clubhuis op donderdagavond 4 oktober of vrijdagochtend 5 oktober.

Bolchrysanten

In de tweede week van september zijn ze weer te koop. De prachtige, grote en kleurige bolchrysanten. Vv GEO bezorgt ze aan huis. Uw favoriete kleur bestellen? Neem contact op met Jantje Ypey 050 302 17 14.

In plaats van een volleybaltraining in een warme zaal bedacht een deel van de conditietrainingsgroep dat het verkoelender zou zijn te gaan zwemmen in het Damsterdiep, en dan ook maar gelijk de Van-brug-tot-brugtocht te gaan zwemmen, van de brug bij het café naar de brug bij de Fledderbosweg en weer terug. Op de foto Harm-Jan, Simone en Ton.

Felicitas bedankt De Rijge

Zondagmiddag 15 juli heeft toneelgroep De Rijge met een uitzwaaimiddag/-avond haar activiteiten officieel beëindigd. De toneelgroep was 16 jaar lang de organisator en brenger van bijzondere voorstellingen aan de Bovenrijgerweg. Jaren geleden werd hiermee gestopt, maar een officiële streep onder al hun activiteiten was nog nooit gezet. Dat gebeurde op deze zondagmiddag aan de Bovenrijgerweg, de plek die mooie herinneringen draagt aan hun eigentijdse voorstellingen.
Voor Felicitas had De Rijge nog een 'leuk' presentje in petto. De groep heeft besloten de overgebleven gelden over te maken op de rekening van Stichting Felicitas en zo ons, door deze financiële ondersteuning, extra 'lucht' te geven. U kunt zich voorstellen dat wij daar zeer verrast en erg blij mee zijn. Heel erg bedankt De Rijge!

Namens Stichting Felicitas,
Pluc Plaatsman

Symbolisch vaarwel van toneelvereniging De Rijge (foto Teunis Ton)

Nieuwe bewoner Thesinge

Kapelstraat

Na een leven vol omzwervingen over de wereld is Barbara Helm (Duitsland, 1966) in de Kapelstraat in Thesinge beland en gaat ze er wat haar betreft voorlopig niet meer weg. Ik word enorm hartelijk ontvangen en dat blijkt wederzijds te zijn: Barbara raakt niet uitgepraat over het warme onthaal door de Thesingers. En dat praten doen we in het Engels; er ligt al wel een studieboek Nederlands op tafel, maar haar Duits en Engels zijn voorlopig beter.

Barbara Helm is maar wat blij met haar nieuwe huis met fraaie tuin aan de Kapelstraat. Haar broer Leonard, die in Duitsland woont, had de woning op internet te koop zien staan en haar erop geattendeerd. En hij was toevallig op bezoek. (foto Koos van de Belt)

Barbara is geboren in Königstein bij Frankfurt, maar opgegroeid in Beieren. Tijdens de middelbare schoolperiode woonde ze een jaar in Holland, Michigan in de Verenigde Staten. Dat was vanwege een uitwisselingsproject voor scholieren. Ze hadden daar nogal wat Nederlandse namen en gewoontes. Er stond een windmolen en ze deden op enig moment een klompendans. Een voorteken dat Barbara later in Nederland zou komen te wonen?
Ze ging biologie en filosofie studeren in Tübingen en ook nog een jaar te Boston in de Verenigde Staten. Tijdens haar studie trouwde Barbara en kreeg ze drie kinderen. Die zijn inmiddels uitgevlogen over de hele wereld en Thesinge is nu ook hún 'home base'.
Barbara ging aan de slag als bioloog. Ze was al tijdens haar studie bezig met bioritme en vogels. Ik vraag: de 24-uursklok? 'Ja,' antwoordt ze, 'maar ook het 365-dagenritme, denk aan de vogeltrek.'
Ze werkte lang aan het Max Planckinstituut in Andechs, Beieren. Zo'n zeven jaar geleden kreeg ze een baan als lector in Schotland, aan de universiteit van Glasgow.
De Rijksuniversiteit Groningen heeft in de wetenschap een erg goede naam op het gebied van vogels en bioritme en dus leek het Barbara aantrekkelijk om daar te gaan werken. Daarnaast benauwde de mogelijke gevolgen van de Brexit haar en zo begon het plan vorm te krijgen. Haar broer ging op zoek naar een woning in de omgeving van Groningen en vond dat het huis aan de Kapelstraat helemaal bij haar paste. En toen de vorige eigenaars, Hatha en Neel, haar ook nog eens heel hartelijk ontvingen en van bergen uitleg over de woning en de omgeving voorzagen, viel Barbara als een blok voor het huis. Ze is zoals gezegd erg blij met het warme onthaal door iedereen die ze spreekt. Ze is erg vaak verhuisd in haar leven, maar nog nooit werd ze ergens zo hartelijk ontvangen.
Nog even over de vogels: het zijn haar favoriete dieren en ze legt uit: 'Ik ben vooral geïnteresseerd in de lange klok van deze beesten - zeg maar in het jaarritme van de trek. Hoe doen ze dat? Wat triggert ze? Maar ook de 24-uursklok is interessant, onder andere onderzoeken we hoe ze reageren op omgevingsfactoren als licht in een stad.' Op de vraag of ze een favoriet heeft: 'Ja! De roodborsttapuit. En ik geniet hier ook met volle teugen, want er zitten heerlijk veel vogels in en rond Thesinge.' Ze schetst haar enthousiasme ook nog door te melden dat ze, als de deuren openstaan (zoals tijdens dit interview op een heerlijke zomeravond), ze altijd met één oor luistert welke vogels ze hoort. Dus als Barbara met je praat en even afwezig in de verte kijkt weet je waarom. En tenslotte, op mijn enigszins voor de hand liggende associatie lacht Barbara: 'Ja, ik heb inderdaad een koekoeksklok.'
Barbara leest graag een goed boek en is vooral graag buiten in de natuur. En zodra ze hier helemaal gesetteld is gaat ze misschien weer nieuwe dingen doen, 'want ik ben veel te geïnteresseerd in de wereld!' Ik spreek met haar af om later nog eens op de vogels en hun klok terug te komen en daar eventueel wat over in de G&T te schrijven.

Jan Ceulen

Uitje Noaberstee

Het tweede uitstapje van de Noaberstee in Thesinge vond plaats op donderdag 19 juli. Er gingen 27 personen mee en met zeven auto's werd koers gezet naar Oosterwijtwerd. Aukje pikte Renate en een vriendin plus mij op in Ten Boer. Daar wachtten we op de rest, maar toen die ons voorbijreden wilde onze auto niet starten. Gelukkig waren er een paar heren uit de buurt, die met een startkabel de auto weer aan de praat kregen. We waren de groep echter kwijt; of ze ons gemist hebben, weet ik niet.
Gelukkig waren we op tijd. Bij eetcafé 'De Boerderij' lag de boot op ons te wachten. Het was mooi weer, dus we genoten allen van de tocht. Alleen jammer dat het gras op de wal zo hoog was, nu kon je niet ver kijken. Aan boord werd koffie en thee gedronken.
In Appingedam genoten we van de mooie huizen en hangende keukens. Toen we voorbij het huis van Harry en Greet Blokzijl kwamen, zagen we de deur open staan. Allen begonnen te roepen van 'Greetje, Greetje' en jawel: daar verscheen Greet en ze zwaaide naar ons. Leuk was dat.
Tegen 17.30 uur waren we terug bij eetcafé 'De Boerderij' voor een borreluurtje. We werden getrakteerd door Albert en Joke Kalkwiek omdat ze in die week zestig jaar getrouwd waren. Daarna genoten we allen van een heerlijk etentje.
Janna: bedankt voor het organiseren van het uitje. Ik denk dat iedereen, net als ik, genoten heeft.

Roelie Dijkema

ProVoet
Brancheorganisatie voor de Pedicure

PEDICURE AAN HUIS

Voetverzorging
Astrid de Leeuw

Thesinge
TELEFOON
(050) 31 47 052 OF 06 14 49 12 81
E-MAIL
voetverzorging.a.de.leeuw@gmail.com

AANTEKENING DIABETISCHE VOET
AANTEKENING REUMATISCHE VOET

STUDIO 302

Dames & Herenkapper zonder afspraak!

MAANDAG GESLOTEN
DINSDAG T/M VRIJDAG:
09.00 - 12.00 UUR
13.00 - 18.00 uur
ZATERDAG:
08.30 - 12.00 UUR
12.30 - 16.00 uur

Lindenstraat 1 - Ten Boer

AvecPlezier | Remco de Raad |
Catering | Wijn en spijs | Hapjes | Thuis diner | Freelance |
06 837 994 44 | info@avecplezier.nl | www.avecplezier.nl |

HOEKSTRA 4 in 1 SERVICE

THESINGERLAAN 3
9797 TE THESINGE
050- 302 19 77
HOEKSTRA4IN1.NL

VOOR ALLE ONDERHOUDSWERKZAAMHEDEN VOOR UW AUTO EN TUINMACHINE, WAARBIJ SERVICE EN KWALITEIT TEGEN EEN BETAALBARE PRIJS VOOROP STAAN!

OOK VOOR VERKOOP EN STALLING!

De Hofstee

Verliezen en veranderen - praktijk voor coaching

Jantje Y. Brouwers
Dorpsweg 15
9798 PC Garmerwolde
06-53 64 46 37
dehofsteecoaching@ziggo.nl
www.dehofsteecoaching.nl

Jelle van der Veen
Montagetechniek

Centrale verwarming | Waterleiding | Electra
Gas | Sanitair | Riolering | Dak- en zinkwerken

www.jellevanderveen.nl

Thesinge 050 - 302 48 30 / 06 - 303 69 109

---

magazijnstellingen.nl

NIEUW & GEBRUIKT
Palletstellingen
Legbordstellingen
Archiefstellingen
Kunststofbakken
Magazijnkasten
'TOP WAY' professionele aluminium rolsteigers, trappen en ladders, en nog veel meer...

Reinder van der Veen Magazijnstellingen b.v. Ten Boer
Nijverheidsweg 6, 9791 DA Ten Boer 050 - 302 4833
info@magazijnstellingen.nl

Mien Stek
Tuinontwerpen

Ook voor advies en klein onderhoud

Miranda Bosman
W.F. Hildebrandstraat 5
9798 PH Garmerwolde
Tel. 06-29967176
mienstek@gmail.com

Eén van de weinigen die alles kan reinigen

0800 020 02 84

PETER KUIL

RIOOLSERVICE SCHOONMAAK SPECIALISTISCH REINIGEN

Voor al uw
aardbevings-
schade
Onderhoud
Verbouw
Kozijnen

JAN BOSS timmerbedrijf

Rijksweg 13
9917 PS Wirdum
0596 572351
06 55165522
jan@timmerbedrijfjanboss.nl
www.timmerbedrijfjanboss.nl

Bouwend Nederland

Van honden en konijnen

Sandra Kol is nu vijfentwintig jaar en reeds ondernemer. Met 'Sandra's Trimsalon' aan de Dijk 17 in Thesinge is het dorp en de wijde omgeving een trimsalon rijker, nu nog voor honden maar vanaf volgend jaar ook voor konijnen! De G&T ging er een kijkje nemen.

Sandra aan het werk (foto Henk Tammens)

Sandra is geboren (in de woonkamer) en getogen aan de Dijk in Thesinge, met haar ouders Arend en Alwia en haar broers Klaas en Richard. Als kind was ze al gek op dieren, met name op konijnen, en ze heeft er daarvan nu nog steeds een achter in de tuin. Het is een leporide, een kruising tussen een konijn en een haas.
Ze ging naar de Groene School in Winsum en deed daarna mbo Dierverzorging aan het AOC Terra in Groningen. Eerst was er weinig werk en ging ze aan de slag bij de Coop in Lewenborg en daarna bij de Jumbo in Groningen. Tussendoor volgde ze nog een opleiding Reisleider Buitenland bij het LOI en een voor bartender op Mallorca. Maar dat verdiende niet zo best en vooral bleven de dieren trekken. Dus besloot ze vorig jaar een opleiding hondentrimmer te gaan volgen aan, jawel, De Trimacademie in Norg. Ze is er nog mee bezig (per week een dag theorie en twee dagen stage), maar heeft inmiddels genoeg vakkennis om de stap te wagen en haar eigen salon te openen. Vader Arend heeft zijn werkplaats in de schuur achter het huis voor haar omgetoverd tot een keurige salon waar ze al haar apparatuur heeft opgesteld. 'Goeie spullen,' grijnst Sandra trots, 'want dat werkt toch het beste en gaat langer mee.'

Vachten

Hier doet Sandra alle verzorging die een hond nodig kan hebben: knippen, plukken en scheren (afhankelijk van het type vacht), wassen en föhnen, nagels knippen, gebitsreiniging en anaalklieren uitknijpen. Dat laatste moet regelmatig, sommige honden hebben er last van en gaan dan 'sleetje rijden'. Op mijn vraag of dat reinigen van het gebit wel lukt antwoordt Sandra: 'Ik doe het natuurlijk zonder verdoving, dus dat gaat alleen als de hond meewerkt en het gebit niet al te zeer verwaarloosd is. Want dan moeten ze naar de dierenarts.'
Ik vraag haar naar de verschillende vachten en krijg een heel college. 'Door kruisingen hebben onze wolfjes tegenwoordig: stokhaar (herder, wolf - komt het meest voor), kroeshaar (poedels), vilthaar (komondor), ruw haar (Toos), glad haar (Joep) en dan heb je nog naakthonden. En al die soorten komen ook nog eens met een meer of minder wollige ondervacht.'
Later wil Sandra ook konijnen gaan trimmen. Konijnen? 'Ja,' lacht ze, 'je hebt ook langharige konijnen zoals het angorakonijn en het Teddy dwergkonijn. En die vachten moeten ook worden verzorgd. Daarvoor wil ik ook nog een cursus gaan doen. Een konijnenvacht is namelijk weer heel anders en daar moet je flink op oefenen.' Met proefkonijnen neem ik aan…

De toekomst

De aanloop is tot nu toe goed, zelfs boven verwachting. Voordeel is dat er momenteel weinig trimsalons in de buurt zijn en ook de mond-tot-mondreclame al aardig werkt. 'En ik ben ook druk bezig met promotiemateriaal en advertenties. Maar ik werk nu nog wel drie dagen bij Scapino. Als het allemaal goed loopt ga ik op zoek naar een eigen plek, een huis met salon – en liefst hier in het dorp of dicht in de buurt.'

De dag erop besluit ik onze hond Toos naar Sandra te brengen voor een grote beurt. Toos heeft een warrige vacht en is al bijna zestien. Na de behandeling ziet ze er niet alleen een stuk jonger uit, maar gedraagt zich ook zo; ze voelt zich duidelijk een stuk beter. En ze ruikt heerlijk fris. Een dag later mag Joep ook, voor een wasbeurt en een gebitsreiniging. Ook hij komt fris en fruitig thuis.
Honden van Thesinge en omstreken: vraag je baasje of vrouwtje om een bezoekje aan Sandra. Je knapt ervan op!

Jan Ceulen

De bagger uit het eerste depot is inmiddels op dijken gezet en kan verder indrogen. De andere depots beginnen ook lekker vol te raken. Maar waar komt het slib op dit moment vandaan?
De cutzuigerbaggerboot de 'Marian' van Schilder ligt bij de kruising van het Jaagpad, de Rijksweg en Midscheeps (de brug) in Delfzijl. Ik schat dat ze nog ongeveer een kilometer moeten baggeren en eind september het eindpunt hebben bereikt. Dat wil echter niet zeggen dat men dan klaar is.
(foto Sieb-Klaas Iwema)

De moestuin van Renee den Hartog en Joline Bosmans

Renee en Joline wonen aan de G.N. Schutterlaan 15 in Thesinge. Hun tuin is een paradijsje. Niet alleen vol bloemen, maar ook met veel groente, kruiden en fruit.

Joline (links) verzorgt het zware werk in de tuin. Met de oude dakpannen van hun huis heeft zij groentebedjes gemaakt. Renee is meer van het zaaien, verspenen en verzorgen van de groentes, kruiden en het fruit. Om de reeën buiten te sluiten is dit stuk groentetuin omheind door een meter hoog gaaswerk. (foto Koos van de Belt)

Waar het hart vol van is…

Als je over de moestuin begint met Renee en Joline blijkt wel dat ze niet uitgesproken raken. Over de wijnbessen, de aalbessen, de bonen die het wel of niet doen, de lekkere knollen van de aardperen, de slakken, de aardbeienoogst, welke bessen de vogels graag eten, het wel of niet uitproberen van witlof of asperges, de mislukte oogst van vorig jaar (vooral door de slakken), het uitwisselen van jonge plantjes met andere moestuiniers…

Renee en Joline hebben in hun tuin van vierduizend vierkante meter op meerdere plekken een moestuin. Er is een moestuin hoog van de grond met veel kruiden en jonge sla waar je niet hoeft te bukken, een heus snoeptuintje met veel fruit, een stuk in een groot rond bed waar veel bonen, tuinbonen en aardappelen staan en een met gaas omheinde moestuin.

De omheining is tegen de reeën. De reeën aten bijna alles op en werden steeds minder schuw. Als Renee eraan kwam, wanneer ze van de aardbeien en de peultjes aten, dan gingen ze pas weg na een laatste flinke hap. Op een gegeven moment bleef er eentje gewoon staan totdat Renee hem een klets op de kont gaf. Toen ging hij pas weg. In de winter rusten de reeën regelmatig in hun tuin tussen de bamboestruiken.

Smullen uit de tuin

Renee en Joline vullen elkaar goed aan. Renee vertelt lachend dat zij eigenlijk het opperhoofd van de moestuin is. Zij weet precies wat er geplant moet worden en hoe en waar. Inspiratie haalt zij vaak uit het boek 'Met mest en vork' van Alma Huisken en Doortje Stellwagen. Daar staan heel veel tips in en ook veel heerlijke recepten. Een aanrader voor iedere moestuinliefhebber.

Renee is ook degene die alles verwerkt. De provisiekast staat vol met potjes en flessen met bijzondere inhoud: daslookolie, rabarberwodka, gelei van paardenbloemhoofdjes, chutneys, maar ook rodebessenjam. Joline eet er even smakelijk van mee. Renee moet trouwens toegeven dat ze het het leukst vindt om al die jammetjes en dergelijk weer weg te geven.

Er wordt niet alleen veel uit de moestuin gegeten. Renee verwerkt bijvoorbeeld ook eetbare bloemen uit de tuin in de salade. De blaadjes en knoppen van de teunisbloemen, het juffertje-in-'t-groen, het kaasjeskruid of het komkommerkruid zijn niet alleen prachtige versieringen maar ook erg lekker en gezond.

Joline is minder van het uitdenken, maar het uitvoerend werk vindt zij naar eigen zeggen 'hartstikke leuk om te doen'. Zij heeft veel geduld en kan eindeloos bezig zijn met het aanleggen van een rotstuin of het dichten van een lekkende vijver.

Niet alleen luxe, zo'n tuin

Dit jaar heeft de moestuin een enorme opbrengst. Vorig jaar was dat veel minder. De slakken aten alles op ondanks allerlei maatregelen zoals het ophogen van de bedden, het stro dat ze langs de moestuinbedden hadden gelegd en de dakpannen rond de bedden die de aarde bij elkaar moet houden. Het slakkenprobleem bleef wringen, maar alle afgevreten planten ook. Vorig jaar hebben ze een soort kleine aaltjes die de slakken aantasten in de bodem van de bedden gesproeid. Een biologische methode die dit jaar echt lijkt te gaan werken, want er zijn minder slakken. De huidige droogte speelt ook een rol.

Hoewel ze zo'n grote tuin een luxe blijven vinden, moet er veel werk verzet worden. 'Wij zitten eigenlijk nooit in de tuin want er is altijd iets wat moet', vertelt Renee. Daarom gaan ze wel op vakantie, om er even uit te zijn. Maar Renee denkt al vaak na een dag of vijf: 'Hoe zou het met de roos of met de tomatenplantjes zijn?'

Volgens Joline willen ze geen nieuwe projecten meer aanpakken. Ze worden tenslotte ook al wat ouder. Maar ja, dat zeiden ze vorig jaar ook tegen elkaar en toen hebben ze toch nog een prachtige rotstuin aangelegd. 'Maar een vijver bij die rotstuin zou toch wel heel mooi zijn', zegt Renee. Ze kijken elkaar aan met een blik van wel doen of niet doen. Tja, zo blijven ze natuurlijk bezig.

Als u nieuwsgierig bent geworden naar de tuin en de verhalen van Renee en Joline, dan bent u van harte welkom om eens een kijkje te komen nemen.

Irene Plaatsman

Vrijblijvend informatie over 'afscheid bij leven' of 'troost-eten' ~ presentatie Uitvaart, wat moet, kan en mag? ~ verzekeringscheck en voorgesprek ~

Onder Ons
afscheid en uitvaart
samen in eigen hand

06 1998 50 15 melden van een overlijden kan dag en nacht
Mariele Mijnlieff • info@onderonsuitvaart.nl • www.onderonsuitvaart.nl

TIMMERBEDRIJF
RIDDER
LUDDESTRAAT 15
9797 PM THESINGE
A.J. RIDDER
M. 06 1569 2503

ONDERHOUD
VERBOUW
RENOVATIE
RESTAURATIE

INFO@TIMMERBEDRIJFRIDDER.NL
WWW.TIMMERBEDRIJFRIDDER.NL

‘Ik mulch nog niet zoveel als zou moeten.’

Warm was het, de afgelopen weken. Zo ook die middag in juli waarop ik sprak met Michelle Smelik en Tineke Meirink over hun gezamenlijke moestuin aan de Lageweg tussen Garmerwolde en Thesinge.

Michelle en Tineke in hun moestuin aan de Lageweg (foto Suus Meirink)

Ieder een stukje

Zes jaar geleden, in maart 2012, ging de spade de grond in bij het weiland naast het huis van Michelle en haar partner Patricia. Geen makkelijke klus en bovendien lag er nog sneeuw. Ieder kreeg een eigen stukje grond om te spitten. Eén strook, een eigen groentebedje en een kastanjehouten hek om de tuin. Michelle had het idee een moestuintje te beginnen en het leek haar leuk om dit samen met anderen te doen, zodat je elkaar kunt stimuleren en kennis kunt delen. Bij de Agrishop in Garmerwolde liep zij Tineke tegen het lijf. Zij zag een moestuin wel zitten en maakte ook een buurvrouw enthousiast. Er voegde zich nog iemand bij hen en zo begonnen zij aanvankelijk met zijn vieren aan de moestuin. Nu zijn ze nog met zijn tweeën, hoewel Patricia toch ook het een en ander weet te vertellen over de moestuin.

Opstarten

Het begon vooral met bessen, frambozen en een beetje sla om daarna langzaamaan wat uit te breiden. Een inspiratiebron is het boek ‘De moestuin’ van Mme ZsaZsa. ‘Eigenlijk staat hier alles in wat je moet weten: van wisselteelt, tekenen van bedjes tot wat kan bij wat’, aldus Michelle. Maar ook het tv-programma ‘Maartens Moestuin’ heeft bijgedragen aan de kennis van de dames. Even is hierover verwarring wanneer Michelle het heeft over de IJslandse spinazie die in het tv-programma voorbij komt. ‘Je bedoelt Nieuw-Zeelandse spinazie!’, zegt Tineke. ‘Oh ja, dat was het.’ Nieuw-Zeelandse spinazie: een soort die het hele jaar door groeit en waar je dus ook het hele jaar van kunt eten. Het is wat dikker dan spinazie en heeft lekker smakend blad.

‘De pret begint al bij het kopen en zaaien van de zaden en een indeling maken van wat waar komt en dan gaat het in maart/april los. Vooral het voorjaar is belangrijk. Dan moet de bedding klaar zijn om ingezaaid te worden.’ In de winter zijn er nog wel boerenkool en spruitjes, maar die moet je dus wel gaan zaaien.

Wisselende oogst, bijzondere oogst

De oogst is wisselend. ‘Vorig jaar hadden we elke dag wel een schaal aardbeien bijvoorbeeld en nu niets. Nu hebben we enorme zonnebloemen. De worteltjes gaan al twee jaar slecht, maar bijvoorbeeld de bietjes zijn ook dit jaar heerlijk. Courgette en sla lukt eigenlijk ook altijd.’ De invloed van het hebben van een moestuin op het thuismenu is volgens Tineke dat je van alles gaat bedenken om de groente van je tuin te verwerken in je maaltijden. In plaats van de standaard salade met feta en tomaat zijn de salades nu vaker met courgette, maar ook wel eens met eetbare bloemen. Zo groeien er in de tuin Oost-Indische kers, goudsbloem, komkommerkruid en de mooie blauwe cichorei. ‘En je eet nu dingen die je vers toch niet zo snel zou kopen, zoals doperwten.’ Michelle vertelt dat ze voorheen eigenlijk geen snijbonen lustte en deze nu heerlijk vindt. Ook sperzieboontjes uit eigen tuin zijn favoriet. ‘Door een moestuin ben je ook veel meer bewust van het werk dat erin zit, dus gooi je het niet zomaar weg.’ Vorige zomer hebben ze met een groepje van zes personen zelfs in de moestuin gegeten. ‘Er stond een platte kar en er was een soort keukentje ingericht. We plukten groenten uit de tuin en de gerechten werden direct klaargemaakt. Erg leuk.’

Natuurlijk onderhoud

Vanwege de hitte is het momenteel overdag niet uit te houden in de tuin. Ondanks de droogte krijgen de planten, behalve de planten in de kas, die elke dag bewaterd worden, geen extra water. Volgens Michelle worden planten daar ook lui van. Planten moeten wortelen, dan zoeken ze hun water dieper en dieper.

Dat de dames liefde voor de gang van de natuur hebben blijkt wel uit de manier waarop zij met de tuin omgaan. Zo zorgen zij voor wisselteelt, waardoor de grond niet uitgeput raakt en maken zij absoluut geen gebruik van bestrijdingsmiddelen. Ook houden zij altijd een stuk met bloemen voor de bijen. Mulchen is belangrijk om de grond goed te houden. Met een laag mulch, of bladafval, verbeter je de bodem. ‘Ik mulch nog niet zoveel als zou moeten’, geeft Tineke toe. ‘En composteren. Dat moeten we echt nog verbeteren’, vult Michelle aan.

Op de vraag of ze in de tuin last hebben van insecten of vogels meldt Patricia direct dat ze nooit last hebben van dieren. ‘Insecten, daar moet je niets tégen doen. Daar moet je iets vóór doen!’ Vogels nemen wel eens een zandbadje in een net gelegd bedje en ze eten wel eens de aalbessen op. Maar fanatiek netten over de bessen plaatsen doen ze niet. ‘Al is het wel leuk natuurlijk als ze wat voor ons overlaten.’ Alles gaat op zijn beloop en veel slakken hebben ze gek genoeg niet. Waarschijnlijk vanwege de ligging in de volle zon en wellicht doordat de vogels en egels de slakken eten. ‘Onkruid halen we gewoon met de hand weg.’ Vooral distels, zuring en brandnetels komen veel voor. Onkruid kan ook heel leuk zijn, zoals de wilgenroosjes die nu groeien. Een handige tip om onkruid op de paden weg te houden is bijvoorbeeld door grote dozen karton te beleggen met blad en daarop houtsnippers. Ze ordenen de tuin wel een beetje, maar niet te veel. ‘We hebben niet zo’n tuin om door een ringetje te halen, maar dat hoeft ook niet.’

Leuk, makkelijk en elk jaar anders

Een moestuin hebben is vooral leuk. ‘Eigenlijk is het hier een mini-natuurgebiedje’, zegt Tineke. ‘Het is heerlijk als je hier zo bezig bent en je hebt dit uitzicht erbij. In een moestuin complex in de stad zou dat al heel anders zijn. Het is lichamelijk ook erg fijn. Je bent lekker bezig en het maakt je hoofd leeg.’ Michelle vult aan: ‘Het is eigenlijk ook zo makkelijk, een moestuin. En veel leuker dan een border. Je kiest voor een border bloemen en die komen dan elk jaar op. Maar een moestuin begin je eigenlijk elk jaar opnieuw. Ieder jaar zijn de foto’s dan ook anders.’ Volgens Tineke en Michelle is het best makkelijk een moestuin te onderhouden als je je er een beetje in verdiept. ‘Wij weten ook niet alles’, lacht Michelle. ‘En dan mislukt er wel eens wat. Geeft niet. Gaan we toch weer naar de Agrishop. Daar heb je ook een biologisch groentepakket.’

Laura Koops

Bij ons vindt u alles voor uw fiets!
Volop keuze in nieuwe en gebruikte fietsen.
Leverancier van o.a. Gazelle, Sparta, Rih,
Trenergy en Loekie kinderfietsen.
Ook voor reparaties van alle merken.

Koopmansplein 13 - 9791 MD Ten Boer
050 3022995 - www.bobtweewielershop.nl

BOB tweewielershop

Josje
beenmode, lingerie & damesmode
Josje jonge vlotte mode voor een breed publiek Josje kwaliteit en deskundig advies Josje ook op internet www.josjemodeenlingerie.nl
Josje winkelcentrum Lewenborg, naast de Action (050 5418995)

Good Looking

Martini Manege
Lageweg 13-a
9797 TA Thesinge
050-5416272
www.romantico.nl

* Paardrijlessen
* Duitse top klasse rijpony's

VOOR AL UW
LOON- EN GRAAF-
WERKZAAMHEDEN

zoals: Slootonderhoud,
Maaikorven, Klepelmaaien,
Groot pak persen, Grondtransport,
Mest verspreiden en
Sleufkouter bemesten.

Loonbedrijf
N. Groothoff
Lageweg 22 Garmerwolde
(050) 542 15 35

OTOMOTO

Handelsweg 12
9791 DG Ten Boer
(050) 3021624

- Onderhoud en reparatie van alle merken auto's en motoren
- APK
- In- en verkoop motoren
- Verkoop motorkleding
- Wasboxen
- Wasstraat

info@otomoto.nl
www.otomoto.nl

DORPSHUIS
THESINGE
TREFPUNT
Sfeervolle locatie in een uniek landelijk decor

- FEEST
- RECEPTIE
- BIJEENKOMST
- LEZING
- CONGRES

Reserveren en informatie
KERKSTRAAT 5
9797 PD THESINGE
T 050 8539480
E TREFPUNT@THESINGE.COM
W TREFPUNT.THESINGE.COM

BIJ AGRI SHOP
DAGELIJKS
VERS

BAKKERIJ HOEKSTRA
Kerklaan 2 – 4, Bedum • E: info@bakkerijhoekstra.nl • W: www.bakkerijhoekstra.nl

TAMMELING
Montage

Ambachtsweg 1
9791 DD Ten Boer
T 050 5425084
M 06 30881547
info@tammelingmontage.nl
www.tammelingmontage.nl

Pianoles

Klassiek pop jazz en improvisatie Ervaren docent afgestudeerd Conservatorium

Cees Leurs
Hildebrandstraat 57
Garmerwolde

Voor info **050-3134043**
Of mail **ceesleurs51@gmail.com**

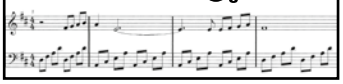

Omdat je huisdier de allerbeste zorg verdient.

Alles om je gezelschapsdier gezond en fit te houden. Dus ook aandacht en prettige begeleiding. Kortom: complete diergeneeskunde.

vanStad totWad dierenartsen

Groningen Bedum Loppersum Uithuizen | www.vanstadtotwad.nl

Jos Meijer Haarden

Kachels - Rookkanalen - Schoorsteenvegen

H Westerstraat 17 Ten Boer
050 850 6818

info@josmeijerhaarden.nl
www.josmeijerhaarden.nl

Kaas van eigen boerderijmelk

Wist u dat men bij de familie Van den Bergh in Garmerwolde sinds 20 juni 2018 kaas van de melk van eigen koeien laat maken? Het kaasmaken gebeurt in Garmerwolde, het rijpen in Meppel waar de mobiele kaasmaker woont.
De eerste keer zijn van 500 liter rauwe melk zo'n 18 gele kazen van circa 3 kg gemaakt. Na ongeveer zes weken rijpen kon men de smaak proeven; het bleek een goede 50+ kaas. Inmiddels heeft men ook komijnekaas, een Italiaanse kruidenkaas en kaas met fenegriek; het is in vacuümverpakking te koop bij de Agrishop. De kaas is te herkennen aan de initialen IB plus volgnummer; dus IB 1, IB 2 enzovoort. Op vrijdagmiddag van 13.00 tot 17.00 uur en op zaterdagmorgen van 9.00 tot 12.30 uur kan men ook bij familie Van den Bergh aan de Lageweg 1 in Garmerwolde terecht.

Sieb-Klaas Iwema

Heerlijke kazen uit Garmerwolde (foto Sieb-Klaas Iwema)

Het bankje

Welk bankje verdient een 10?

We zijn per fiets naar dorpen geweest waar we een bankje aantroffen.
We namen mee: een grote roze handdoek, een grote fles tonic en wat broodjes.

Garmerwolde
Het bankje bij de Dorpskerk. Prachtig zit het er. Het nadeel is dat er harder gereden wordt dan de aangegeven 30 km. Als je Garmerwolde binnenrijdt, staat er zowel rechts als links 30, dat is dus totaal 60. Als je rust zoekt, ga dan de kerk in, en bekijk deze prachtige kerk. Een 7.

Ruischerbrug
Bankje bij Roggeplein, tegenover de klokkenstoel. Zit vrij rustig, wat het verkeer betreft. Bankje mag iets hoger. Een 7.

Middelbert
Via een oud kerkenpad (tegenover de aanwijzing Meerstad) kwamen we in Middelbert.
Van mijn moeder kende ik dat pad, het is nu geasfalteerd. Als zij bij tante Wietske (de zuster van opa Rieks) logeerde, dan ging ze op zondagmorgen met haar ter kerke in Middelbert. Ze hoefden dan niet helemaal rond te lopen. Tante woonde zoals dat toen heette op Klein Harkstede. Wat een prachtige stenen bank op het kerkhof. Nu we er toch zijn, de graven moeten hoognodig schoongemaakt worden. Maar waarom is er geen doek en water? Dat is nou jammer, dus een 7½.

Engelbert
Een bankje voor een rij huizen. Nee, dank u.
Aha, een bekende vlag bij de kerk. Zoals Peter Breukink (directeur Stichting Oude Groninger Kerken) zei: 'Doe de kerk zoveel mogelijk open'. Dat was hier het geval. Klein (koel) kerkje, waar je ook naar het toilet kunt.
Uit de informatie: Bij het wegbikken van het pleisterwerk bij de restauratie van de kerk in 2004 kwamen merkwaardige gaten aan het licht, het bleken vogelnestjes. In de muurholtes in de oostelijke muur werden spreeuwenpotjes geplaatst. De pastoor van Engelbert mocht de jonge spreeuwen vangen om er soep van te trekken of er pasteitjes van te maken.
Er staat een tafeltje met stoelen, waar je je verhaal kunt schrijven. En je kunt in Engelbert al jaren zwemmen. Uit *Gids Engelbert* (jaartal onbekend), met een voorwoord van de burgemeester van Noorddijk: Bad Engelbert. Entree 15 cent, met zwemmen 20 cent. Kinderen 5 cent. Tot 6 uur n.m. Na 6 uur en op zondagen 5 cent extra. Dat maakt veel goed! Een 9.

Scharmer
Bankje bij de toegangsweg naar Woudbloem.
Waardeloos! Als u nog geen rugpijn heeft, ga daar dan eens zitten en u krijgt het. Veel te dicht bij de grond. Zit niks, een 4.

Harkstede
Twee bankjes tegenover het monument '40-'45 en de monumentale kerk die gerestaureerd wordt. Prachtig staan ze daar, schoon en comfortabel zittend. Het nadeel is echter dat het daar erg lawaaiig is, met constant (vracht-)auto's en bussen. We zaten er op een doordeweekse dag omstreeks 17.00 uur.
Om 17.03 uur begint de klok te luiden (3 minuten). Een verademing. Echter de klok slaat niet zijn uren. In bijna alle dorpen op het Groninger platteland wordt er geluid om 18.00 uur. Hoe zit dat in Harkstede?
De grote roze handdoek kwam goed van pas, voor de twee keurige dames. De een geheel in het geel, de ander geheel in het blauw. Beiden afkomstig uit Hendrik Ido Ambacht (Z.H.).
Tussen de struiken lag een leeg blik bier. Een 7.

Noorddijk
Is er wel een bankje in Noorddijk? Ja, een hele mooie grote bank, bij de dominee en zijn vrouw (voormalige boerderij van der Molen), maar die waren afwezig. Na een tip van Metha (bedankt!), vonden we een bankje.
Twee banken zelfs (geschonken door Peter Kuil en Stad en Wad Dierenartsen) staan naast een kastje waarin veel informatie is te vinden.
De grond was van de kerk, zij had het recht van overpad. Dus er was niet veel mogelijk. 'Als wij als bewoners van Noorddijk een idee hadden, mochten we het zeggen. Dus werd het een *noabertoen*. We kregen het van de kerk in eeuwigdurend bruikleen. Ook was er subsidie van Het Oranje Fonds', aldus mevrouw Schoonhoven.
We vinden er onder andere vruchtbomen en voor de kinderen zijn er snoepjes, zolang de voorraad strekt. En er ligt een boekje in een doos (zo blijft het droog) voor uw mening.
Een nadeel: er zijn wespen, tenminste toen wij er zaten met prachtig weer, volop zon.
Als u toch naar Lewenborg fietst - via het Boer Goensepad - dan komt u er langs, dat kan niet missen.

Thesinge
Nee niet het overbekende bankje op Smidshouk. Maar die prachtige bank met picknicktafel aan de Lageweg. Wat zit het er rustig. Onder een boom, of niet. Zo af en toe passeren fietsers die naar Zuidwolde denken te kunnen fietsen. En vooral dames met of zonder hond.
Geen lawaai, geen handdoek nodig voor smerigheid, geen rommel, geen huizen met grote ramen, waar de bewoners door koekeloeren en zeggen: *Wel zol dat din wezen?* Wel een klok die slaat.
Als Joop nog geleefd had, dan had hij vast en zeker - onderweg naar de loods - een korte pauze gehouden op dit bankje.

Na lang, zeer lang, wikken en wegen hebben we Noorddijk en 10 gegeven en Thesinge een 9½.

Jakob van der Woude

In Garmerwolde zijn alle palen van de lantaarns vervangen en verplaatst van de rand van de tuinen naar de rand van de stoep (foto Andries Hof)

Zitmaaiercoureur Jelle van den Bergh

Op zaterdag 30 juni was de enige echte zitmaaierrace in het Groningse Tinallinge. Onder mooie zomerse omstandigheden werd in drie verschillende klassen geracet: standaard tot 18 pk, super 600 cc en super special 600 cc. De zitmaaier moet als merk/type herkenbaar blijven en ook de motorkap moet op de originele plek blijven zitten.
Een wedstrijd bestaat uit drie manches plus een hoofdmanche. Een manche bestaat uit drie minuten en twee ronden. De startopstelling bij de hoofdmanches wordt bepaald door de resultaten in de eerste manches.
Een van de zitmaaiers, een blauwe maaier met het nummer 185, werd bestuurd door Jelle van den Bergh uit Garmerwolde. Hij kwam uit in de super special klasse. Met een topsnelheid van zo'n 90 km heeft men hem ook wel in Garmerwolde op het stuk land naast de Stadsweg kunnen zien racen.
In Tinallinge had hij in de eerste manches tegen een Twentenaar zeer goed gepresteerd. In de hoofdmanche kreeg hij helaas pech: een boutje in de stuurinrichting ging stuk. Weg podiumplaats! Balen.
Dan maar een paar demonstraties in Beerta of ergens anders: je moet je hobby toch promoten.

Sieb-Klaas Iwema

Jelle van den Bergh (rechts) in actie op de zitmaaier (foto Sieb-Klaas Iwema)

Roon Staal in Garmerwolde

Zanger en componist Roon Staal toert met een nieuw programma langs zeventien locaties in Nederland. Tijdens deze zesde 'Oktober Tour' getiteld *A new Door opens* presenteert hij zijn nieuwste album. Op 29 september doet hij dat in de Dorpskerk van Garmerwolde.
Zonder glamour en show wisselt hij met zijn soepele tenorstem zeggingskracht en inhoud af met tedere melodieën en dan weer royaal pianospel. Tijdens zijn concerten speelt en zingt Roon Staal eigen werk zoals 'Promise', 'Als Je Mij Zoekt' en 'Weet Waarom Je Leeft'. Daarnaast bestaat zijn brede repertoire onder meer uit klassieke stukken (Pie Jesu, Parelvissers, Panis Angelicus) afgewisseld met bekende songs van onder andere The Beatles, Paul Simon, John Denver of Boudewijn de Groot.
Roon Staal ontving goede kritieken op zijn albumreleases van bekende muzikanten als Art Garfunkel en Gilbert O'Sullivan. En recent nog van Jacques d'Ancona: 'Met zijn hoge tenorstem schakelt hij makkelijk naar liederen en liedjes (...) door een breed repertoire van grote namen en eigen fabricaat' (...) Hoewel Staal de tederheid hoog houdt, is zijn stijl verankerd in zeggingskracht en inhoud.'
Het concert begint om 20.00 uur, de kerk is open vanaf 19.30 uur. Koffie en thee verkrijgbaar.
Kaarten zijn 15 euro en verkrijgbaar via www.roonstaal.com/concerten, tel. 06 30 025 992 of in de kerk.

Plaatselijke Commissie
Dorpskerk Garmerwolde
Anne Benneker

Tatiana
haarstudio

Gediplomeerd Wella Master Color Expert !

Oude - Rijksweg 33 Garmerwolde
Tel. 06 52 689 239

't Groninger Landschap op z'n mooist

Gerard Kingma
reis- en natuurfotografie

Geef een afdruk cadeau - origineel en persoonlijk!

Bezoek de website voor het laatste nieuws over workshops en exposities

Havenstraat 5 - 9797 PL Thesinge
www.kingma.nu
gerard@kingma.nu
050 3023813

Native
English
EDiting
Service

DE FINISHING TOUCH

rdw@NEEDSer.nl
Tel 050 3024139
Thesinge

Inloopavonden themagroepen Garmerwolde

Er zijn weer twee open inloopavonden gepland. U bent van harte welkom. De leden van de themagroep FSC (Festiviteiten, sport en cultuur) komen op 17 september bij elkaar om de agenda's naast elkaar te leggen en te kijken waar samenwerking mogelijk is. Alle clubs en verenigingen zijn (hierbij) uitgenodigd. Ook mensen die het leuk lijkt (eenmalig) eens mee te helpen bij een activiteit zijn welkom om mee te luisteren en te praten.
De themagroep DOR (Duurzaamheid en Openbare Ruimte) houdt op 25 september een inloopavond. Als u iets op de agenda wilt zetten of benieuwd bent hoe het staat met bepaalde initiatieven op het gebied van energie, inrichting en onderhoud van de openbare ruimte, of ideeën hebt en medestanders zoekt: kom vooral!

Dorpsbelangen Garmerwolde

Pronte Pracht 2018

Ontdek de gouden rand van de stad

Tijdens Pronte Pracht op zaterdag 8 september van 11.00 tot 16.00 uur kunt u een kijkje nemen bij producenten van voedsel en bij beheerders van natuur en monumenten. Alweer voor het zevende jaar. Iedereen, jong en oud, kan zelf kiezen waar hij of zij een kijkje wil nemen en hoe lang te blijven. Echt iets voor een leuke fietstocht met (klein) kinderen op een zonnige zaterdag. En mocht het weer tegenzitten: de tocht is ook met de auto te doen. De route is ongeveer 10 km lang.

Rondsnuffelen
Twaalf boerderijen en monumenten zetten hun deuren open. Je kunt kalfjes en koeien aaien, als je dat tenminste durft. Of een echte imker horen vertellen over de belangrijke taak van bijen. Klim in een (polder)molen om die te horen kraken en de wieken te zien draaien. Voel hoe klein je bent naast zo'n reusachtige landbouwmachine. Kijk eens wat er allemaal aan 'kriebelbeestjes' in een sloot leeft. Luister naar een boeiend verhaal over wat er hier zoal rondvliegt en leeft. Verder zijn onze monumentale kerken die dag toegankelijk. Of misschien wil je liever genieten van een brandend vuur in de smidse? Of proef van lekkere puddingen in de voormalige Melkfabriek. Dat kan die zaterdag allemaal!

Informatie
De deelnemende bedrijven en monumenten zijn die zaterdag herkenbaar aan een uitgestoken vlag. Een flyer met alle info is zaterdag 8 september verkrijgbaar bij de Agrishop in Garmerwolde.
Digitaal zijn die gegevens ook te vinden op internet: vanonsbelang.nl, garmerwolde.net, thesinge.com en dorpsbelangengarmerwolde.nl.
Onderweg kun je hier en daar ook even uitblazen. Koffie, thee of anderszins zijn verkrijgbaar.

Historische commissie Garmerwolde en de Agrarische Natuurvereniging 'Ons Belang'

Ook de dieren van de boerderij heten u welkom (foto Herman Huiskes)

Curiosa zong voor Noaberstee

Op zondagmiddag 21 juni zong het koor Curiosa uit Middelstum in een goed bezette Kloosterkerk voor het Thesinger Noaberstee. Een prachtig concert bracht 400 euro op. Stichting Stem, waar het koor aan verbonden is, heeft onlangs besloten dat bedrag te verhogen tot 500 euro.
Nou, daar weet Janna met haar Noaberstee vast wel een goede bestemming voor te vinden. Curiosa en Stichting Stem, geweldig bedankt voor jullie actie.

Namens de plaatselijke commissie SOGK,
Pluc Plaatsman.

Zelfs de pauze werd door Stichting Stem met hapjes en drankjes verzorgd (foto Siebolt Oudman)

Dorpshuis De Leeuw

In de Garmer & Thesinger wordt u min of meer regelmatig op de hoogte gehouden van de stand van zaken van de renovatieplannen van dorpshuis De Leeuw. Wat is er gebeurd?
Wel, niet zoveel. Het is immers vakantie. Eigenlijk zijn er maar twee zaken vermeldenswaardig:

- Eind juli kregen we van Loket leefbaarheid het prettige bericht dat onze subsidieaanvraag toch doorgaat. Onze aanvraag voor 10.000 euro was al eerder toegekend maar we stonden op de wachtlijst. De subsidiepot was leeg. Inmiddels is die weer aangevuld.
We gaan dit bedrag besteden aan professionele audiovisuele apparatuur voor onze grote zaal.
- Buurtzorg Garmerwolde, onze vaste huurder, is eind juli verhuisd naar Dorpsweg 43. Dat is u vast al opgevallen. Deze verhuizing is tijdelijk. Zodra de verbouwing van het dorpshuis achter de rug is komt Buurtzorg terug naar De Leeuw.

Het Bouwteam, Henk Vliem

AGRISHOP
VERSWINKEL
Boerderijverkoop:
• groenten en fruit
• fruitmanden
• aardappelen
• scharreleieren
• vlees
• boerenzuivel
• salades en rauwkost
• brood
Dorpsweg 1 Garmerwolde
T 050 - 4042921
F 050 - 4042922
Goed en gezond van de boerengrond

Oomkes installatietechniek
• Gas • Water • Elektra • Verwarming • Dakbedekking • Zinkwerk • Sanitair •
Ons vakmanschap is uw comfort!
Molenhorn 12,
9797 PV Thesinge
T • 050 - 302 34 07
F • 050 - 302 37 87
M • 06 23 101 161
info@oomkesinstallatietechniek.nl
Lid van UNETO-VNI

Administratie- & belastingadviesburo Ritsema
Uw adres voor:
financiële administratie & jaarverslagen & aangifte Inkomstenbelasting
Luddestraat 6
9797 PM Thesinge
T (050) 3021319
F (050) 3021182
M 06 51533772

ALFRED OTTENS
BOUWBEDRIJF
Kapelstraat 10
9797 PJ Thesinge
t. 06 25 07 74 46
m. info@alfredottens.nl
Onderhoud Renovatie Verbouw
WWW.ALFREDOTTENS.NL

Massagepraktijk
Carla Winkelman
Ontspanningsmassage
Therapeutische massage
Sportmassage
Last van:
- stress
- slapeloosheid
- pijnlijke spieren
- rugpijn
- hoofdpijn
- of gewoon zin in ontspanning ?
www.carlawinkelman.nl
info@carlawinkelman.nl
G.N. Schutterlaan 7
9797 PA Thesinge
06 16 13 48 54
Dan bent u van harte welkom !

RITSEMA
Sierbestrating
Showterras 3000 m²
Bornholmstraat 4 - 9723 AX Groningen
Telefoon (050) 313 86 00

VERSTOPPING? BEL
RIOOLSERVICE VAATSTRA
050 - 3012832 (24 uur service)
Rioolservice VAATSTRA B.V.
VERBINDINGSWEG 19
9781 DA BEDUM
VAATSTRA@VAATSTRA.NL
WWW.VAATSTRA.NL
TEL. 050 - 3012832
INSTALCENTER

FINANCIËN IN DE ZORG
FINDZO
Annelies Hofstede
ADVISEERT EN ONDERSTEUNT ZORGINSTELLINGEN
www.findzo.nl

Van der Woude
HOVENIERSBEDRIJF
Sterk in het hovenierswerk
Uw adres voor
Aanleg
Beplanting
Bestrating
Boomverzorging
Schuttingen
Onderhoud
Vijvers
Lageweg 12 - 9798 TG Garmerwolde - Tel. 06 12154825
www.hoveniersbedrijfvanderwoude.nl

Jo's knipperij
Jo's knipperij
Jolanda Bol, Moeshorn 7, Thesinge
M 06 20283916
knippen op afspraak

Fototentoonstelling 'Minimalisme'

Zes fotografen van Fotogroep Garmerwolde hebben ieder op hun eigen wijze invulling gegeven aan het thema 'Minimalisme in beelden en portretten'. Tijdens het Open Monumentenweekend van 8 en 9 september heten we u van harte welkom van 10.00 - 17.00 uur in onze prachtige kerk te Garmerwolde. Daar kunt u genieten van de kracht van eenvoud.

Andries, Wim, Koos, Joke, Ton en Margriet

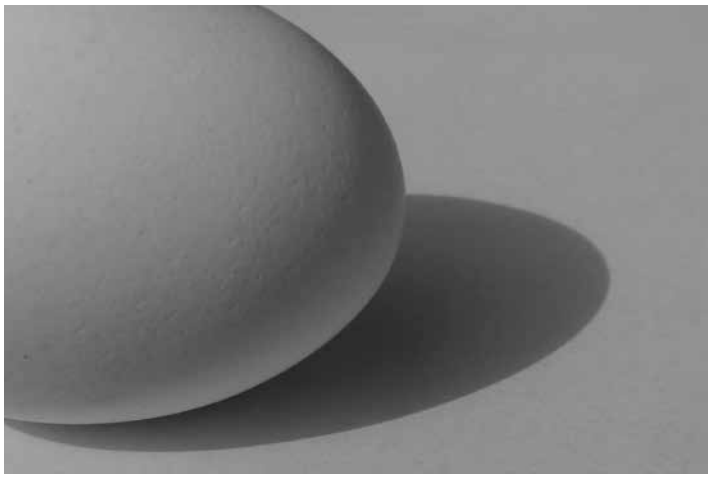

Minimalisme in beeld (foto Margriet de Haan)

12e Thaisner DörpsRun

De R is weer in de maand en dat betekent loopschoenen aan en Rrrennen maar!
Op zaterdag 22 september 2018 zal voor de twaalfde keer 'De Thaisner DörpsRun' worden gehouden. Lopers kunnen zich voorinschrijven voor de afstanden 4 km (4098 m), 4 mijl (6870 m), 10 km en een halve marathon (21,1 km) of voor de estafette (4 x 4 km). Wandelaars en Nordic Walkers kunnen 4 km, 4 mijl en 10 km afleggen en voor klein en snel is er weer de KidsRun van 600 m en 1200 m. Aanmelden kan via de website www.thesingerun.nl. Na-inschrijven is mogelijk op 22 september van 14.00 tot 15.30 uur in dorpshuis Trefpunt. Met aandacht voor een veilig parcours, waterposten, fruit en koek na afloop, muziek en publiek belooft het weer een fantastische sportieve dag te worden. Na afloop is het weer mogelijk een pastamaaltijd te nuttigen van AvecPlezier, vergeet u zich niet hiervoor tijdens de voorinschrijving aan te melden.
De kinderen trappen de dag af om 14.30 uur met de KidsRun, overige afstanden starten om 15.30 uur (halve marathon) en 16.00 uur (overige afstanden).
Met hulp van alle vrijwilligers en u als deelnemer of supporter belooft het weer een prachtige dag te worden!

Stoffer, Menco, Karline

Deze mooie poppen zijn gemaakt door Laura en Susan Oudman. Zij wensten iedereen een prettige vakantie (foto Fanny Groothoff)

Benefietconcert kwartet 44You

Op zondagmiddag 30 september geeft kwartet 44You om 15.30 uur een benefietconcert in de Kloosterkerk van Thesinge. Kwartet 44You bestaat uit: Els Pieper (sopraan), Ina Klompmakers (alt), Ger Veltman (tenor) en Jur Lommerts (bas). Het kwartet zingt een 'Potpourri, in vele talen'.
Medewerking wordt verleend door pianist Cas Straatman en fluitiste Anne Hesseling.
Het goede doel is het melkproject voor kinderen met schisis in Guatemala van de stichting Tess Unlimited, zie www.tessunlimited.nl. Met dit melkproject worden ondervoede kinderen op gewicht gebracht zodat ze daarna kunnen worden geopereerd. Het benefietconcert wordt ondersteund door het Lilianefonds.
Toegang is gratis maar een gulle gift geeft kinderen weer een toekomst. Na afloop van het concert is er gelegenheid om even na te praten onder het genot van een hapje en een drankje.
Bent u niet in de gelegenheid om te komen maar wilt u wel het goede doel steunen? Uw gift is welkom op de rekening van Kwartet 44You: NL89 RABO 0331 8740 59 onder vermelding van Tess Unlimited.

Ina Klompmakers

Oproep Koor The Singers

Zing jij ook zo graag en heb je een lage stem, dan zijn wij op zoek naar jou! Door vertrek van een van onze basstem leden, zijn wij op zoek naar een nieuwe bas. Uiteraard zijn meerdere bassen welkom. Wij zijn een vierstemmig koor met een zeer gevarieerd repertoire, van klassiek tot modern. Onder leiding van dirigent Cees Leurs repeteren wij elke maandagavond van 20.00 tot 22.00 uur in de Kloosterkerk in Thesinge. De eerste drie weken kun je zonder enige verplichting of kosten meedoen om te kijken of het wat voor je is. Op 10 september starten we met onze eerste repetitie na de zomer. Voor meer informatie: y.vdweert@live.nl, tel. 06 33 789 644

Yvonne van der Weert, voorzitter

Ton Bouchier en Roel Veenstra zijn weer kampioen geworden in de Sneekweek in de Sailhorse klasse. Die klasse bestaat nu 45 jaar (volgens de Sailhorse club Nederland). (foto Charlotte van Dijk)

Viswedstrijd

IJs en weder dienende (alhoewel een echte visser zich niet laat weerhouden door weersomstandigheden) is er op donderdag 6 september voor kinderen die nog naar de basisschool gaan weer een viswedstrijd aan het Thesinger Maar, aan De Dijk, tussen beide bruggen.
De wedstrijd begint om 18.30 uur en duurt tot ongeveer 19.45 uur. Opgave vooraf is niet nodig.
Evenals voorgaande jaren wordt er weer gevist om vier prijzen; die voor de meeste vissen, de grootste, de kleinste en de mooiste vis.

Koos van de Belt

Foto van de maand

De zwaluwen aan de Grasdijkweg hebben door de dijkvernieuwing voldoende bouwmateriaal voor hun nesten (foto Andries Hof)

Agenda

Elke woensdag
Thesinge, Trefpunt; 9.00 - 11.30 uur: Inloopochtend Noaberstee.
Elke zaterdag
Thesinge; vanaf 16.00 uur: Café Molenzicht open.
Vrijdag 7 september
- Garmerwolde, Dorpshuis vanaf 17.00 uur: Dorpsborrel.
- Garmerwolde; vanaf 18.00 uur: Ophalen oud papier.

Zaterdag 8 september
Garmerwolde en Thesinge, van 11.00 - 16.00 uur: Pronte Pracht.
Zaterdag 8 en zondag 9 september
Open Monumentendag
Garmerwolde, Kerk: Op zaterdag rondleidingen, bezoek gewelven en speurtocht. Op beide dagen fototentoonstelling 'Minimalisme'. Zie artikel.
Dinsdag 11 september
Garmerwolde, De Leeuw; 20.00 uur: Klaverjassen bij 'De Soos'.
Donderdag 13 september
Met de Garmerstee naar het gevangenismuseum in Veenhuizen.
Zaterdag 15 september
Thesinge; vanaf 9.00 uur: Ophalen oud papier.
Maandag 17 september
Garmerwolde, De Leeuw; 20.00 uur: Bijeenkomst themagroep FSC (Festiviteiten, sport en cultuur). Zie artikel.
Zaterdag 22 september
Thesinge, Trefpunt; 14.30 uur: Thaisner Dörpsrun. Zie artikel.
Dinsdag 25 september
Garmerwolde, De Leeuw; 20.00 uur: Inloopavond themagroep DOR (Duurzaamheid en openbare ruimte). Zie artikel.
Donderdag 27 september
Garmerwolde, Kerkhörn; 10.00 uur: Koffiemorgen.
Zaterdag 29 september
- Thesinge, café Molenzicht; 19.30 uur: Kaartclub 'De Eendracht'.
- Garmerwolde, kerk; 20.00 uur: Concert Roon Staal. Kerk open vanaf 19.30 uur. Zie artikel.

Zondag 30 september
Thesinge, Kloosterkerk; 15.30 uur: Benefietconcert 44You. Zie artikel.
Vrijdag 5 oktober 18.30 uur
Garmerwolde, Sporthal W.F. Hildebrandstraat: Rommelmarkt vv GEO. Zie artikel.

Natuursteen Stefano
Interieur natuursteen:
Aanrechtbladen - Vensterbanken - Vloeren
Schouwen - Dorpels - etc.
www.natuursteenstefano.nl T 050 5492125

De Eendracht

De klaverjasavond van zaterdag 28 juli heeft de volgende uitslag opgeleverd:

1. Bert Mollema	7106
2. Johan Mollema	6732
3. Wim Ritsema	6341

Attentie: in verband met vakanties is de volgende klaverjasavond van De Eendracht op zaterdag 29 september in café Molenzicht.

Taalhuis Ten Boer

Wil je beter leren lezen, schrijven of rekenen? Bij het Taalhuis helpen we je graag.Elke week zijn er twee inloopspreekuren:
- Bibliotheek Ten Boer aan Koopmansplein 9: elke woens dag van 14.00 - 15. 00 uur
- Weggeefwinkel Ten Boer aan Sportlaan 2: elke donderdag van 9.30 - 10.30 uur

Adri Carmio kan u alles vertellen over de mogelijkheden. Meedoen? Kom eens langs!

Colofon

Eindredactie
Garmerwolde
Hillie Ramaker-Tepper 050 541 5335
Marja Wijnand-de Poel 06 41 160 523
Thesinge:
Jan Ceulen 050 311 6551
Yvonne Broekhuizen 06 51 033 796
Fotograaf Garmerwolde
Andries Hof 06 44 066 124
Fotograaf Thesinge
Koos van de Belt 050 302 3432
Henk Tammens 06 50 257 853
Penningmeester
Tjakko Tjakkes 050 549 9344
W.F. Hildebrandstraat 61
9798 PH Garmerwolde
Bank: IBAN NL74 RABO 0320 7057 49
t.n.v. Garmer en Thesinger Express
Abonnementen
Abonnementsgeld: € 16,50 p.j.
Bij autom. incasso: € 13,50 p.j.
Postabonnees: basistarief + porto
Prijs losse krant: € 1,50
Bezorgklachten
bezorgen@gentexpress.nl
of bel met de redactie
G&T Express op het internet
www.gentexpress.nl
Opmaak Aly Pepping Thesinge
Druk NetzoDruk Groningen

Volgende krant komt uit op 28 september.
Kopij inleveren uiterlijk zondag 16 september vóór 18.00 uur via:
gentexpress@hotmail.com, Dorpsweg 26 of G.N. Schutterlaan 16

Protestantse gemeente Garmerwolde / Thesinge / Stedum / Ten Post

Zondag 2 september
Heilig Avondmaal
11.00 uur in Ten Post
ds. Weessies, Siddeburen
Zondag 9 september
9.30 uur in Stedum
ds. Van Dijk, Sauwerd
Zondag 16 september
Startdienst
10.00 uur in Thesinge
ds. Kok, Nijeveen
Zondag 23 september
11.00 uur in Thesinge
drs. Hoekstra, Emmen
Zondag 30 september
10.00 uur in Ten Boer (Kloosterkerk)
ds. Posthumus Meyjes, Ten Boer